

INFO LIST ZA NOVINARE

PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI

Program ekonomskih reformi (*Economic reform programme - ERP*) je **najvažniji strateški dokument** u ekonomskom dijalogu Evropske unije (EU) i kandidata (i potencijalnih kandidata) za članstvo u EU. To je ujedno i krovni ekonomski dokument Republike Srbije, jer za cilj ima celokupno unapređenje upravljanja ekonomskim politikama i ekonomskim razvojem. Svrha ovog dokumenta je priprema države **za učešće u procesu ekonomskog i fiskalnog nadzora koje se sprovodi u svim državama članicama EU (evropski semestar)**.

Reč je o prenosnom (*rolling*) programu, tako da svaki novi ciklus njegove izrade treba da u izvesnoj meri predstavlja kontinuitet u oblasti prioriteta. Počevši od 2015. ERP se donosi početkom svake godine, sa projekcijama razvoja u naredne tri godine, a trenutno je u toku sedmi ciklus izrade ERP-a za period 2021-2023. godine. U Srbiji, ovi dokumenti su javno dostupni na sajtu Ministarstva finansija (MFIN).

DELOVI ERP - A

Analiza makro-ekonomske i
fiskalne situacije

MFIN i
Narodna banka Srbije

Prioritetne strukturne reforme

MFIN i Republički sekretarijat za javne
politike (RSJP)

U izradi dokumenta aktivno učestvuju resorna ministarstva i institucije okupljene u **Radnoj grupi za izradu i praćenje sprovođenja ERP-a** (Radna grupa za ERP). Predstavници civilnog društva, stručne javnosti, poslovne zajednice i poslanici Narodne Skupštine svojim komentarima mogu da utiču na izradu dokumenta i da daju predloge za njegovo unapređenje.

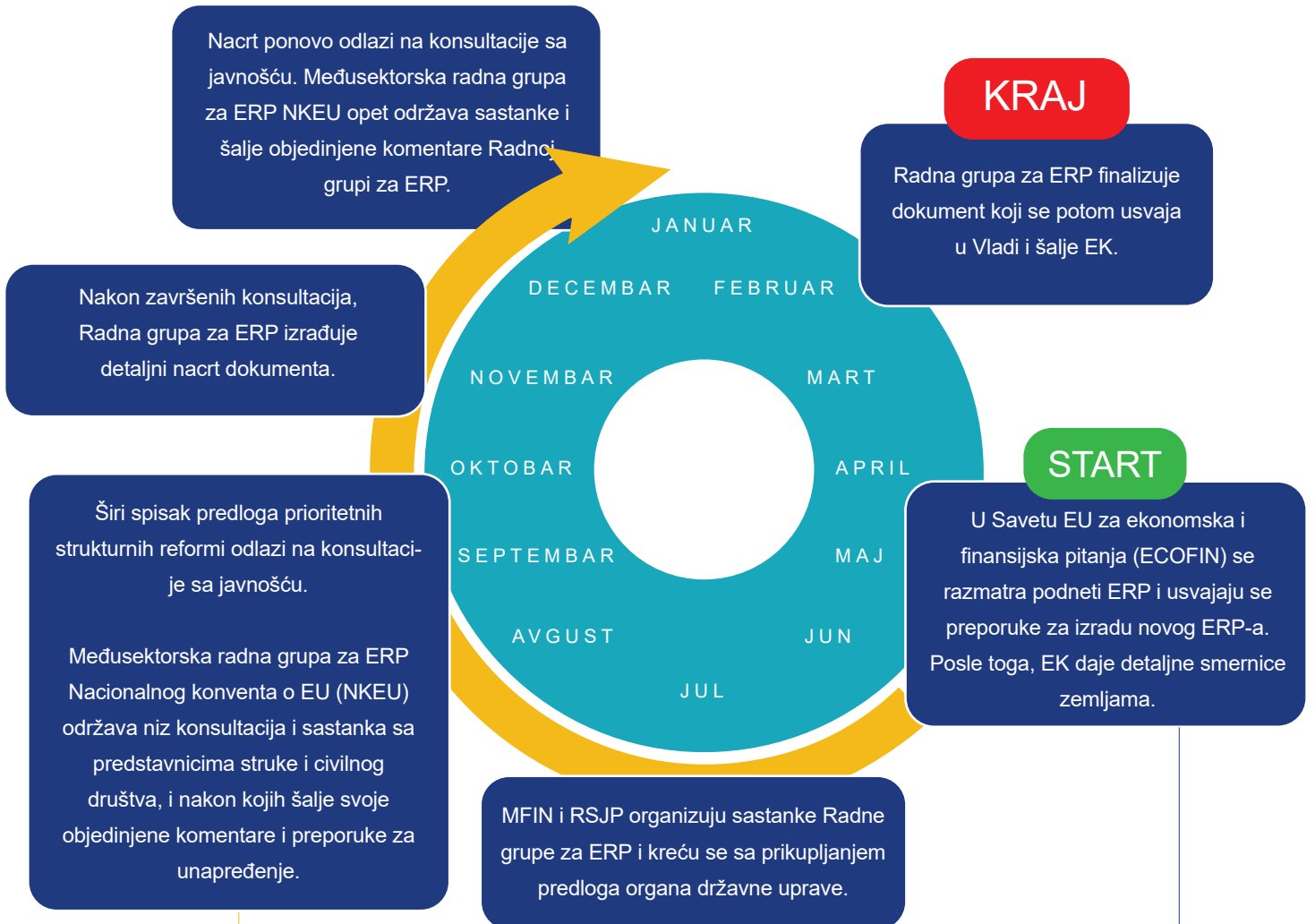
Analiza makro-ekonomske i fiskalne situacije sadrži opis trenutnog stanja i ekonomski i fiskalni plan razvoja u naredne tri godine. U Srbiji, ova analiza je u skladu sa Fiskalnom strategijom koja se donosi za isti period.

Prioritetne strukturne reforme se donose u cilju povećanja konkurentnosti nacionalne ekonomije, stvaranja privrednog rasta i razvoja i kreiranja novih radnih mesta i uslova za bolji život. Reforme se često ponavljaju iz godine u godinu, a ukupno je bilo 56 strukturnih reformi. Prioritetne oblasti obuhvaćene ERP-om za period 2020-2022. i prikazane kroz 22 strukturne reforme su:

- ♦ reforma tržišta energije i transporta;
- ♦ poljoprivreda, industrija i usluge;
- ♦ poslovni ambijent i borba protiv sive ekonomije;
- ♦ istraživanje, razvoj, inovacije i digitalna ekonomija;
- ♦ trgovinske reforme;
- ♦ obrazovanje i veštine;
- ♦ zapošljavanje i tržište rada;
- ♦ socijalna zaštita i uključivanje.

CIKLUS IZRADE ERP - A

Ciklus izrade ERP-a počinje u **junu** svake godine, kada EK daje smernice kandidatima (i potencijalnim kandidatima) za članstvo, a završava se u **februaru** naredne godine, kada se dokument usvaja u Vladi i šalje EK.

Organizovanje učesce civilnog društva u ovom procesu počelo je 2017, potpisivanjem Platforme za praćenje sprovođenja primene ERP-a, kroz NKEU. Potpisnici Platforme su bili CEP, NALED, Evropski pokret u Srbiji i Fondacija Centar za demokratiju i MFIN. NKEU je redovno učestvovao u dijalogu sa predstavnicima države u toku izrade ovog dokumenta na godišnjem nivou, a 2019. je formalizovao svoje aktivnosti osnivanjem Međusektorske radne grupe za ERP.

U okviru projekta *Pripremi se za učešće*, civilno društvo i NKEU po prvi put na sistematičan način prate i analiziraju sprovođenje ERP-a u Srbiji. Pripremljena je metodologija za analizu prioriternih strukturnih reformi, a u toku je i izrada monitoring izveštaja koji će služiti za praćenje ostvarenja u svakoj od strukturnih reformi, njeno unapređenje, kao i uvođenje novih strukturnih reformi, a sa aspekta civilnog društva.

Imajući u vidu negativne posledice pandemije COVID-19, preporuke ECOFIN-a Srbiji donete u maju 2020. između ostalog obuhvataju i preduzimanje mera za očuvanje zaposlenosti, uključujući i modele sa skraćenim radnim vremenom, i veću podršku nezaposlenima; povećanje kapitalne potrošnje za pospešivanje rasta u 2020. godini i srednjeročno, obezbeđivanje podrške preduzećima pogođenim krizom (posebno mikro, malim i srednjim preduzećima, kao i samozaposlenima); smanjenje poreskog klina za radnike sa niskim platama, kako bi se osigurala minimalna zarada i podstakli preduzetnici da prijavljuju zaposlene; podrška za nastavak javnih ulaganja u meri u kojoj može doprineti rastu privrede, uz nastavak sprovođenja reformi plata u javnom sektoru; ojačanje zdravstvenog sistema kroz povećanje ulaganja, itd.